

Załącznik 1
Kwalifikowalne obszary priorytetowe i programy
Norweski Mechanizm Finansowy na lata 2014-2021

Do celów ogólnych Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 należy przyczynianie się do zmniejszania ekonomicznych i społecznych różnic w Europejskim Obszarze Gospodarczym poprzez pomoc finansową w obszarach priorytetowych wyszczególnionych niżej, oraz zacieśnianie relacji dwustronnych pomiędzy Norwegią i Państwami-Beneficjentami.

Każdy z pięciu obszarów priorytetowych zawiera szereg obszarów programowych. Każdy z 22 obszarów programowych obejmuje cel, obszary wsparcia i szczegółowe informacje dotyczące danego obszaru programowego.

Wszystkie programy i projekty finansowane w ich ramach muszą przyczyniać się do osiągnięcia celu obszaru programowego.

Obszary wsparcia definiują, co jest kwalifikowalne w danym obszarze programowym.

Szczegółowe informacje dotyczące obszarów programowych stanowią obowiązkowe warunki, które należy przestrzegać w ramach programów.

Programy mogą być ukierunkowane na jeden obszar programowy albo łączyć wiele obszarów wsparcia z różnych obszarów programowych w jeden program, o ile działania w ramach tego programu przyczyniają się do realizacji tego samego celu.

Do Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014–2012 kwalifikują się następujące obszary priorytetowe i programowe:

Obszary priorytetowe i programowe

Obszar programowy a) Innowacje, badania naukowe, edukacja i konkurencyjność		
Obszar programowy: Rozwój przedsiębiorczości, innowacje i MŚP Cel Tworzenie wartości dodanej i zrównoważony wzrost	Obszary wsparcia <ul style="list-style-type: none">> Innowacyjne technologie, procesy i usługi> Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw> Wzmocnienie kwestii środowiskowych w ramach istniejących przedsiębiorstw i procesów> Opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych produktów i usług	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego <ul style="list-style-type: none">> Ten obszar priorytetowy skierowany jest do przedsiębiorstw prywatnych. Celem jest przyznanie 75% finansowania na rzecz MŚP.> Priorytetowo traktowane są partnerstwa dwustronne oferujące wartość dodaną.> Programy mogą składać się z maksymalnie trzech obszarów docelowych wybranych spośród następujących obszarów: proekologiczne innowacje w przemyśle – zielone technologie, „niebieski” wzrost, energia, technologie pomocy społecznej, nowoczesne technologie w służbie osobom starszym (zdrowie) i Teleinformatyki (ang. ICT).> We wszystkich programach co najmniej 50% finansowania przyznawane jest na proekologiczne innowacje w przemyśle – zielone technologie, chyba, że co innego stanowi Memorandum of Understanding lub – wyjątkowo – dokument koncepcyjny programu.> Programy mogą być administrowane przez odpowiedni podmiot z kraju darczyńcy w ścisłej współpracy z krajem beneficjentem albo przez kwalifikowany podmiot z kraju beneficjenta wraz z partnerem programu z kraju darczyńcy.

<p>Obszar programowy: Badania naukowe</p> <p>Cel Lepszy rozwój wiedzy opartej na badaniach</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Współpraca w zakresie badań między krajem darczyńcą a państwami beneficjentami > Badania naukowe w priorytetowych obszarach lub obszarach programowych Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego bądź w innych uzgodnionych obszarach > Stosowanie wyników badań naukowych > Budowanie zdolności w badaniach naukowych, w tym wspieranie karier kobiet-naukowców oraz naukowców na wczesnym etapie kariery > Uczestnictwo i współpraca państw beneficjentów w Europejskim Obszarze Badawczym (ang. European Research Area) 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Wszystkie projekty badawcze powinny obejmować współpracę krajem darczyńcą a państwami beneficjentami. > Priorytetowo traktowane są partnerstwa dwustronne oferujące wartość dodaną. > Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) kwalifikują się do udziału we wszystkich programach. > Rozpowszechnianie wyników badań jest elementem wszystkich programów
<p>Obszar programowy: Edukacja, stypendia, przygotowanie do zawodu, przedsiębiorczość młodzieży</p> <p>Cel Poprawa jakości kapitału ludzkiego i bazy wiedzy</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Współpraca instytucjonalna na wszystkich poziomach kształcenia między krajem darczyńcą a państwami beneficjentami > Poprawa jakości i znaczenia edukacji i szkolenia w państwach beneficjentach na wszystkich poziomach kształcenia > Współpraca i partnerstwo edukacji, badań naukowych i świata pracy > Praktyka zawodowa, przygotowanie zawodowe i staże > Przedsiębiorczość osób młodych > Poprawa wskaźników uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie > Rozwój zawodowy nauczycieli > Mobilność studentów i wykładowców uczelni wyższych między krajem darczyńcą a państwami beneficjentami 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Wszystkie programy odnoszą się do różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w edukacji i szkoleniu > Priorytetowo traktowane są partnerstwa dwustronne oferujące wartość dodaną. > Wszystkie programy odnoszą się do kształcenia sprzyjającego włączeniu.

<p>Obszar programowy: Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym Cel Poprawa równowagi między życiem zawodowym a prywatnym</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Narodowe strategie, systemy i polityki promujące równowagę między życiem zawodowym a prywatnym i równość płci > Równość płci na rynku pracy > Ekonomiczne upodmiotowienie kobiet > Instytucje i organizacje działające na rzecz równości płci > Polityka opieki nad dzieckiem mająca na celu zapewnienie przystępnej cenowo, wysokiej jakościowo i dostępnej opieki nad dzieckiem > Polityki/systemy uprawnień do urlopów rodzinnych > Dialog społeczny 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <p>> Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w Memorandum of Understanding lub – wyjątkowo – w Koncepcji Programu (ang. Concept Note).</p>
<p>Obszar programowy: Dialog społeczny – godna praca Cel Wzmocniona współpraca trójstronna pomiędzy organizacjami pracodawców, związkami zawodowymi a organami publicznymi oraz promowanie godnej pracy</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Struktury i praktyki dialogu społecznego i trójstronnego > Ukierunkowanie na korzyści z godnej pracy > Dostęp do zatrudnienia i uczestnictwo w rynku pracy > Równość płci i niedyskryminacja w miejscu pracy > Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym > Zdolności adaptacji pracowników i uczenie się przez całe życie > Zatrudnienie osób młodych > Dialog społeczny w sektorze publicznym > Dialog trójstronny dotyczący umów pracowniczych, godzin pracy, emerytur i rent oraz zasiłków > Przestępstwa związane z zatrudnieniem 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <p>> Fundusz koordynowany przez jednego Operatora Programu we wszystkich państwach beneficjentach.</p>
<p>Obszar priorytetowy b) włączenie społeczne, zatrudnienie młodzieży i ograniczanie ubóstwa</p>		

<p>Obszar programowy: Europejskie wyzwania w zakresie zdrowia publicznego</p> <p>Cel Poprawa profilaktyki i zmniejszenie nierówności w zdrowiu</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Zapobieganie chorobom niezakaźnym > Zapobieganie chorobom zakaźnym i kontrola nad nimi zgodnie z międzynarodowymi przepisami dotyczącymi zdrowia, w tym gruźlica i HIV/AIDS > Rozwój systemów opieki zdrowotnej, w tym systemy informacyjne i monitorowania > Powszechny dostęp do opieki zdrowotnej > Ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu i obciążenia chorobami > Zdrowie psychiczne, w tym zaburzenia psychiczne związane z nadużywaniem alkoholu i środków odurzających > Wzmocnienie systemów udzielania podstawowych usług opieki zdrowotnej > Zdrowe i aktywne starzenie się 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w Memorandum of Understanding lub – wyjątkowo – w koncepcji Programu (ang. Concept Note). > Co najmniej 10% całkowitej alokacji na program należy przeznaczyć na zdrowie dzieci. > Co najmniej 10% całkowitej alokacji na program należy przeznaczyć na poprawę dostępu do opieki zdrowotnej grup/osób o szczególnych potrzebach i na rzecz obszarów, które są w gorszej sytuacji gospodarczej.
<p>Obszar programowy: Integracja i wzmocnienie pozycji Romów</p> <p>Cel Poprawa integracji i wzmocnienie pozycji Romów</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Realizacja europejskich strategii krajowych, regionalnych i lokalnych istotnych z punktu widzenia włączenia Romów oraz inwestycje dla zmian systemowych > Zintegrowane działania na szczeblu lokalnym w obszarach edukacji, zatrudnienia, zdrowia i mieszkalnictwa > Innowacyjne podejścia do poprawy inkluzyjności instytucji i polityk publicznych > Wzmocnienie pozycji Romów > Zwalczanie wszelkich form dyskryminacji, w tym stereotypów dotyczących Romów > Systemy gromadzenia i analizy danych, monitorowania i ewaluacji > Gromadzenie wiedzy i syntetyzowanie wiedzy eksperckiej na temat poszczególnych grup Romów, ich języków, kultur, historii i tożsamości w Europie 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Wszystkie programy powinny obejmować trzy aspekty partycypacji Romów: wzmocnienie ich pozycji, bardziej inkluzyjne instytucje i polityki oraz ukierunkowanie na większość, o ile w Memorandum of Understanding nie wskazano inaczej. > Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w Memorandum of Understanding lub – wyjątkowo – w koncepcji Programu (ang. Concept Note).

<p>Obszar programowy: Zagrożone dzieci i młodzież</p> <p>Cel Promowanie praw i dobrostanu dzieci i osób młodych</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Systemy pomocy społecznej i ochrony dzieci > Wymiar sprawiedliwości przyjazny dzieciom > Ochrona dzieci będących ofiarami handlu ludźmi, wykorzystywania seksualnego i przemocy domowej > Edukacja wczesna i systemy opieki nad dzieckiem > Zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki > Wzmocnienie pozycji dzieci i osób młodych, w tym udział w procesie podejmowania decyzji > Opieka pozainstytucjonalna/ Alternatywy dla opieki instytucjonalnej 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <p>> Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w Memorandum of Understanding lub – wyjątkowo – w Koncepcji Programu (ang. Concept Note).</p>
<p>Obszar programowy: Obecność młodzieży na rynku pracy</p> <p>Cel Wzrost liczby osób młodych w wieku 15–30 lat posiadających zatrudnienie</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Systemy kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenie się oparte na pracy > Pomoc w przechodzeniu z kształcenia i bezrobocia do świata pracy > Zmiana kształtu polityki i instytucji rynku pracy celem ułatwienia dostępu do zatrudnienia i zwalczania wykluczenia społecznego > Mechanizmy ochrony społecznej zapewniające odpowiednie wsparcie dochodu 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <p>> ten obszar programowy jest odpowiedni zwłaszcza dla partnerstw w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).</p>

<p>Obszar programowy: Rozwój lokalny i ograniczanie ubóstwa Cel Wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Rozwój społeczny i gospodarczy na określonych obszarach geograficznych > Działania antydyskryminacyjne ukierunkowane na grupy szczególnie narażone na wykluczenie społeczne i ekonomiczne > Interwencje mające na celu poprawę szans na zatrudnienie > Interwencje mające na celu poprawić zdolność do znalezienia zatrudnienia, zwłaszcza wśród osób o szczególnych potrzebach > Jakość usług socjalnych/pomocy społecznej i dostęp do nich > Tworzenie sieci kontraktów i wymianie się politykami przez gminy 	
<p>Obszar priorytetowy c) środowisko naturalne, energia, zmiany klimatu i gospodarka niskoemisyjna</p>		
<p>Obszar programowy: Środowisko naturalne i ekosystemy Cel Poprawa statusu środowiskowego ekosystemów i zmniejszenie negatywnych skutków zanieczyszczenia i innych działalności człowieka</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Strategie środowiskowe, plany zarządzania, działania lub ochrony > Monitorowanie i modelowanie środowiskowe > Systemy wymiany i rozpowszechniania informacji środowiskowych > Zarządzanie niebezpiecznymi substancjami i kontrola nad tymi substancjami > Przestrzeganie przepisów środowiskowych 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Programy powinny obejmować fundusze małych grantów ukierunkowane między innymi na społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacje pozarządowe > Priorytetowo traktowane są partnerstwa dwustronne oferujące wartość dodaną.
<p>Obszar programowy: Energia odnawialna, efektywność energetyczna i bezpieczeństwo dostaw energii Cel Energia niskoemisyjna i poprawa bezpieczeństwa dostaw energii</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Efektywność energetyczna w produkcji, dystrybucji lub wykorzystaniu końcowym > Wytwarzanie lub dystrybucja energii odnawialnej > Odzyskiwanie energii z odpadów lub odpadów niebezpiecznych > Bezpieczeństwo energetyczne > Polityki energii odnawialnej we wszystkich istotnych sektorach > Rynki energii 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Programy mające na celu zmniejszenie lub unikanie emisji gazów cieplarnianych poprzez środki na rzecz efektywności energetycznej powodujące znaczące ograniczenia emisji w rozsądnej cenie – maksymalnie 150 EUR dopłaty na tonę ekwiwalentu dwutlenku węgla rocznie, ograniczonego/ unikniętego w wyniku tej interwencji. > Priorytetowo traktowane są partnerstwa dwustronne oferujące wartość dodaną.

<p>Obszar programowy: Złagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do tych zmian Cel Złagodzenie zmian klimatu i ograniczenie narażenia na tego typu zmiany</p>	<p>Obszary wsparcia > Strategie, plany działania lub plany awaryjne > Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych > Środki przystosowania do zmian klimatu > Przygotowanie na ekstremalne zjawiska pogodowe związane ze zmianami klimatu i zarządzanie ryzykiem > Wychwytywanie i przechowywanie CO₂</p>	
<p>Obszar priorytetowy d) Kultura, społeczeństwo obywatelskie, dobre zarządzanie, podstawowe prawa i wolności</p>		
<p>Obszar programowy: Przedsiębiorczość kulturalna, dziedzictwo kulturowe i współpraca kulturalna Cel Wzmocniony rozwój społeczny i gospodarczy dzięki współpracy kulturalnej, przedsiębiorczości kulturalnej i zarządzaniu dziedzictwem kulturowym</p>	<p>Obszary wsparcia > Zarządzanie dziedzictwem kulturowym, jego zachowanie i ochrona w związku z narodowym, regionalnym i lokalnym rozwojem > Dokumentacja i dostępność kultury i dziedzictwa kulturowego > Rozwijanie potencjału podmiotów sektora kultury > Przedsiębiorczość kulturalna > Kulturalne, kreatywne i artystyczne działania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju i spójności społecznej > Rozwój odbiorców, w tym osób z różnych kultur, działania popularyzatorskie i edukacyjne > Tworzenie sieci kontaktów i międzynarodowa współpraca/wymiana kulturalna</p>	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego > Zarządzanie dziedzictwem kulturowym i jego ochrona muszą uwzględniać wpływ na rozwój regionalny i lokalny > Wszystkie programy muszą obejmować współpracę między krajem darczyńcą a państwami beneficjentami > Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w <i>Memorandum of Understanding</i> lub – wyjątkowo – w <i>Koncepcji Programu</i> (ang. <i>Concept Note</i>).</p>

<p>Obszar programowy: Społeczeństwo obywatelskie Cel Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i aktywnego obywatelstwa, upodmiotowienie grup o szczególnych potrzebach</p>	<p>Obszary wsparcia > Demokracja, aktywne obywatelstwo, dobre sprawowanie władzy i przejrzystość > Prawa człowieka, i równe traktowanie poprzez zwalczanie dyskryminacji, o podłożu rasowym lub z uwagi na pochodzenie etniczne, religijne, wyznaniowe, płeć, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub identyfikację płciową , > Sprawiedliwość społeczną i włączenie grup o szczególnych potrzebach > Równość płci i zwalczanie przemocy ze względu na płeć > Środowisko i zmiany klimatu</p>	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego > Co najmniej 1/3 kwoty regrantingu należy przeznaczyć na projekty związane z demokracją i prawami człowieka > Wszystkie programy powinny obejmować włączanie osób młodych > Ochrona środowiska i przystosowywanie się do zmian klimatu są wspierane w ramach działań promujących aktywność obywatelską, rzecznictwo, i aktywne obywatelstwo > Świadczenie usług podstawowych opieki społecznej wspierane jest wyłącznie w ramach szerszej zakrojonych działań mających na celu podnoszenie świadomości, rzecznictwo, upodmiotowienie i reformy > Co najmniej 15% kwoty regrantingu należy przeznaczyć na rozwijanie potencjału zrównoważonego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego włączając pozarządowe organizacje (NGOs)</p>
<p>Obszar programowy: Dobre zarządzanie, rozliczalne instytucje, przejrzystość Cel Poprawa uczciwości i rozliczalności administracji publicznej</p>	<p>Obszary wsparcia > Budowanie potencjału administracyjnego > Reforma administracji publicznej > Świadczenie, dostępność i jakość usług publicznych > Rozliczalna, inkluzyjna i przejrzysta administracja > Zarządzanie ekonomiczne i finansowe > Współpraca pomiędzy administracją a społeczeństwem obywatelskim</p>	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego > Ten obszar programowy jest obowiązkowy w każdym państwie beneficjencie. Należy go realizować jako osobny program albo w ramach innych programów. > Ten obszar programowy jest odpowiedni zwłaszcza dla współpracy w ramach organizacji międzynarodowych, takich jak np. Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).</p>
<p>Obszar programowy: Prawa człowieka – wdrażanie na szczeblu krajowym Cel Poprawa sytuacji w zakresie praw człowieka, zwalczanie dyskryminacji i ekstremizmu na szczeblu krajowym</p>	<p>Obszary wsparcia > Wdrażanie Konwencji o ochronie praw człowieka i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej > Rozwijanie i upodmiotowienie instytucji rzecznika praw obywatelskich, krajowych platform praw człowieka i organów ds. równości > Pokojowe rozwiązywanie konfliktów i pojednanie > Zwalczanie wszelkich form dyskryminacji, w tym przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści</p>	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego > Priorytetowo traktuje się upodmiotowienie mniejszości i grup o szczególnych potrzebach w celu ochrony ich praw. > Priorytetowo traktowane są inicjatywy na rzecz osób młodych.</p>

Obszar priorytetowy e) Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne		
<p>Obszar programowy: Azyl i migracja Cel Zapewnienie funkcjonowania krajowych systemów zarządzania azylem i migracjami, ochrona prawa do ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Krajowe systemy zarządzania azylem i migracją, w tym dobrowolnymi powrotami > Usługi wspierające osoby ubiegające się o nadanie statusu uchodźcy w korzystaniu z praw podstawowych 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Priorytetowo traktować należy potrzeby małoletnich bez opieki i innych grup o specjalnych potrzebach.
<p>Obszar programowy: Służby kuratorskie i areszt tymczasowy Cel Poprawa systemu kuratorskiego</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Systemy i mechanizmy służb kuratorskich > Wsparcie osadzonych, w tym ich rehabilitacja i przygotowanie do wyjścia z zakładu karnego > Działania skłaniające państwa beneficjentów do przestrzegania międzynarodowych standardów służby więziennej i kuratorskiej, w tym Europejskich Reguł Więziennych Rady Europy, zaleceń Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka > Sankcje alternatywne stosowane celem eliminacji przepętnienia zakładów karnych > Kształcenie i szkolenie personelu więziennego i kuratorskiego > Wspieranie grup o szczególnych potrzebach (w areszcie tymczasowym, zakładzie karnym i pod nadzorem kuratorskim) > Wzmocnienie realizacji umów o przekazywaniu osób skazanych i decyzji ramowych UE > Współpraca w ramach „łańcucha wymiaru sprawiedliwości” i tworzenie sieci kontaktów pomiędzy poszczególnymi instytucjami wymiaru sprawiedliwości (sądy, prokuratury, policja i służby kuratorskie) 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Poprawa warunków bytowych w zakładach karnych jest wspierana wyłącznie wraz z rehabilitacją i reintegracją. > Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w <i>Memorandum of Understanding</i> lub – wyjątkowo – w Koncepcji Programu (ang. Concept Note). > Priorytetowo traktowane są osoby młode przebywające w zakładzie karnym.

<p>Obszar programowy: Międzynarodowa współpraca policyjna i zwalczanie przestępczości</p> <p>Cel Poprawa w zakresie zapobiegania przestępstwom oraz prowadzenia dochodzeń i śledztw</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Współpraca krajowych i międzynarodowych organów ścigania takich jak Europol, Interpol czy Frontex > Efektywność współpracy organów ścigania w zwalczaniu zorganizowanej przestępczości > Współpraca organów, w tym krajowych organów ścigania, z zainteresowanymi stronami, w tym organizacjami pozarządowymi i społeczeństwem, zwłaszcza z grupami o szczególnych potrzebach > „łańcuch wymiaru sprawiedliwości” – współpraca i tworzenie sieci kontaktów pomiędzy poszczególnymi instytucjami, w tym sądami, prokuraturami, policją i służbami kuratorskimi > Zwalczanie przestępczości transgranicznej, w tym cyberprzestępczości, handlu ludźmi i przemytu ludzi oraz wędrownie grupy przestępcze <ul style="list-style-type: none"> > Zwalczanie przestępstw z nienawiści i brutalnego ekstremizmu > Zwalczanie przemocy ze względu na płeć > Zwalczanie przestępstw wobec pracowników, przestępstw związanych z zatrudnieniem, prania brudnych pieniędzy i korupcji <ul style="list-style-type: none"> > Efektywność i wyniki systemu policyjnego > Systemy służące ochronie i wspieraniu ofiar przestępstw > Wymiar sprawiedliwości przyjazny dzieciom 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego ></p> <p>Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w <i>Memorandum of Understanding</i> lub – wyjątkowo – w Koncepcji Programu (ang. Concept Note).</p>
<p>Obszar programowy: Skuteczność i efektywność systemu sądownictwa, umacnianie rządów prawa</p> <p>Cel Umacnianie rządów prawa</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Efektywność systemu sądownictwa i jakość orzecznictwa > Poprawa uczciwości i zwalczanie korupcji w ramach systemu sądownictwa > Dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w tym grup o szczególnych potrzebach 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego ></p> <p>Maksymalny poziom finansowania dostępnego na infrastrukturę (twarde środki) określa się w <i>Memorandum of Understanding</i> lub – wyjątkowo – w Koncepcji Programu (ang. Concept Note).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> > Współpraca międzynarodowa organów systemu sądownictwa, w tym z Eurojustem > Efektywny „łańcuch wymiaru sprawiedliwości” – współpraca i tworzenie sieci kontaktów pomiędzy poszczególnymi instytucjami wymiaru sprawiedliwości, w tym sądami, prokuraturami, policją i służbami kuratorskimi > Promowanie otwartości i współpracy pomiędzy systemem sądownictwa a społeczeństwem obywatelskim oraz właściwymi organami publicznymi > Wymiar sprawiedliwości zdolny do penalizacji przestępstw z nienawiści i ekstremizmu > Wymiar sprawiedliwości przyjazny dzieciom > Sprawiedliwość naprawcza 	
<p>Obszar programowy: Przemoc domowa i przemoc ze względu na płeć</p> <p>Cel Zapobieganie przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć, pomoc i wsparcie dla ofiar</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Zapobieganie przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć > Ochrona i wsparcie dla ofiar przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć > Efektywne i zintegrowane systemy reakcji, w tym policja, wymiar sprawiedliwości, służbę zdrowia i organy świadczące usługi 	<p>Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego</p> <ul style="list-style-type: none"> > Priorytetowo traktowane są grupy o szczególnych potrzebach, w tym dzieci – świadkowie przestępstw, emigrantki i Romki. > Priorytetem są kompleksowe, dobrze skoordynowane działania angażujące podmioty publiczne oraz organizacje pozarządowe. > Co najwyżej 50% finansowania udostępniane jest na infrastrukturę (twarde działania).
<p>Obszar programowy: Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich klęsk</p> <p>Cel Poprawa odporności na klęski żywiołowe</p>	<p>Obszary wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> > Kompetencje i zdolności w obliczu ryzyka i narażenia > Zapobieganie istniejącym i nowym ryzykom i ograniczanie ich oraz zapobieganie narażeniu i ograniczanie go > Odporność na klęski żywiołowe i ryzyko kryzysu na wszystkich szczeblach i we wszystkich obszarach społecznych 	